



Таблица за предложения и коментари по условия за кандидатстване, условия за изпълнение и приложенията към тях по Процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFPR002-1.023 „Допълващо финансиране за консолидиране на първоначалната мрежа от Европейски цифрови иновационни хъбове“

№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
Европейски цифров иновационен хъб в сектор строителство			
1.	Общи Всички документи приложения на пакета с документация с условия за кандидатстване, условия за изпълнение и приложенията към тях по Процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFPR002-1.023 „Допълващо финансиране за консолидиране на първоначалната мрежа от Европейски цифрови иновационни хъбове“. <u>Да отпадне:</u> лева <u>Да се редактира:</u> евро	В целия пакет документи по процедура BG16RFPR002-1.023 — Условията за кандидатстване, Условията за изпълнение и приложенията към тях — са запазени парични стойности, прагове и финансови ограничения в левове. Това представлява несъответствие с действащия паричен режим след въвеждането на еврото като официална валута на Република България. Всички стойности следва да бъдат приведени в евро по официалния фиксиран курс и при спазване на приложимите правила за превалутиране и закръгляване.	Приема се. Отразена е промяната на „лева“ в „евро“ в пакета документи, където е приложимо.
2.	Условия за кандидатстване Индикатори: II. Индикатори, съобразно договора с ЕК по програма „Цифрова Европа“: (стр.8)	Да се прецизира текстът. Термините „бизнеси“ и „сектори - твърде общ, не е ясно по каква класификация следва да се извършва отчитането (напр. КИД/NACE, индустриални екосистеми или друга класификация)“ - както и не са дефинирани. Следва да се използва	Приема се. Индикаторът става: Брой предприятия и публични организации, които са използвали услугите на ЕЦИХ, в т.ч. по сектори,



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	Брой на бизнеси предприятия и на публични организации, които са използвали услугите на ЕЦИХ, в т.ч. по сектори, категории, локация, тип на подкрепата и др.;	терминологията на договора с Европейската комисия (напр. „предприятия“) и да се уточни по коя класификация се отчита разпределението по сектори или да се направи препращане към изискванията за мониторинг и отчетност по договора с ЕК. Предлагаме: Брой на бизнеси предприятия и на публични организации, които са използвали услугите на ЕЦИХ, в т.ч. по сектори, категории, локация, тип на подкрепата и др.;	категории, локация, тип на подкрепата и др.; Под посочените термини се има предвид секторите, в които съответните бизнеси (предприятия) изпълняват своята дейност, съгласно тяхната фирмена регистрация по КИД 2025. Под категории се има предвид предприятие или публична организация.
3.	Условия за кандидатстване Индикатори: II. Индикатори, съобразно договора с ЕК по програма „Цифрова Европа“: (стр.8) Съгласно пояснението към индикатор за краен продукт SR9 Подкрепени МСП от мрежата ЕЦИХ – брой, „Индикаторът измерва броя на малките и средни предприятия, които са получили услуги от съответния хъб. Независимо от броя услуги, които ЕЦИХ предоставя на едно и също предприятие, то се отчита като едно	Доколкото по програмата се предоставя възможност безвъзмездната финансова помощ да бъде прехвърляне на крайни ползватели – микро, малки и средни предприятия при условията на „държавна помощ“ и големи предприятия при условията на „минимална помощ“, то считаме че пояснението към разглеждания индикатор следва да бъде редактирано с оглед обхващане на всички възможни ползватели, а не само малки и средни предприятия.	Приема се за информация. Индикаторът SR9 Подкрепени МСП от мрежата ЕЦИХ – брой, е посочен в одобрените Методология и критерии за подбор на операция, одобрени от КН на ПНИИДИТ. Индикаторът, който отчита броя големи предприятия е „Брой на предприятия и на публични организации, които са използвали услугите на ЕЦИХ, в т.ч. по сектори, категории, локация, тип на подкрепата/услуга и др.“.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	<i>подкрепено МСП, а не като брой услуги предоставяни на едно МСП“</i>		
4.	Условия за кандидатстване 13.1. Допустими дейности (стр.17) - дейностите за видимост, прозрачност и комуникация <u>Да отпадне текста:</u> „да извършва/т ежегоден мониторинг на напредъка при предоставяне на услуги от ЕЦИХ, които да отчитат периодично пред УО на ПНИИДИТ, съгласно т. „Отчитане на индикатори“ от Условията за изпълнение, както и“	Предлагаме текстът да бъде прецизиран. Както беше обсъдено на среща с представители на ПНИИДИТ и DG CONNECT, отчетността следва да се основава на данните, въведени от ЕЦИХ в платформата за мониторинг и отчетност на мрежата на Европейските цифрови иновационни хъбове към Европейската комисия. Изискването за отделно отчитане пред УО на ПНИИДИТ дублира вече наличната информация и създава излишна административна тежест. При необходимост ЕЦИХ следва да осигури на УО достъп до платформата или да предостави извлечения (експорт) от нея в PDF формат. <u>Предлагаме:</u> Управляващият орган проследява изпълнението на индикаторите въз основа на информацията, отчетена в платформата за мониторинг и отчетност на мрежата на Европейските цифрови иновационни хъбове към Европейската комисия, при осигурен достъп до нея, или чрез извлечения от системата, предоставени от бенефициента при поискване.“	Приема се за информация. УО на ПНИИДИТ не е страна по договора на ЕЦИХ по ПЦЕ и в този смисъл е необходимо ЕЦИХ да предоставя цялата информация за изпълнение на проекта на УО на ПНИИДИТ, предвид изискването всички направени разходи, заедно с придружаващите ги финансови и технически отчети и съответстващите им доказателствени документи да се представят от координатора на ЕЦИХ ПЪРВО на УО на ПНИИДИТ за извършване на проверка и едва след като верифицираните разходи по проекта бъдат включени в доклад за верификация към Европейската комисия от страна на националните компетентни органи, координаторът на проекта предприема необходимите действия за отчитане на дейностите по проекта пред ЕК съгласно правилата на Програма „Цифрова Европа“.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
			Разбира се, ЕЦИХ могат да предоставят достъп на УО на ПНИИДИТ до платформата на DG CONNECT, с оглед засичане на необходимата информация, при условие че съответства на изискванията за отчитане на индикаторите по ПНИИДИТ.
5.	Изрична недопустимост на прихващането (т. 14.1, ал. 4) Стр.20 <i>Разходи, подкрепени с протоколи за прихващане, не се считат за допустими</i>	С оглед факта, че прихващането е законен погасителен способ по смисъла на чл. 103–104 от Закона за задълженията и договорите, следва да се предвиди възможност за признаването му.	Не се приема. Съгласно чл. 55, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕФСУ, допустимостта на разходите при безвъзмездната финансова помощ е на основание действително направени и платени допустими разходи заедно с принос в натура и разходи за амортизация, когато е приложимо. Разходите, подкрепени с протоколи за прихващане (компенсация или погасяване на задължения чрез насрещни вземания по чл. 103 от ЗЗД), не се приемат при безвъзмездно финансиране, защото не оставят следа от реален паричен превод и не могат да докажат по категоричен



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
			начин движението на конкретния финансов ресурс по проекта. При безвъзмездната помощ се изисква документ за плащане (платежно нареждане или извлечение от банкова сметка), който доказва, че бенефициентът е изразходвал собствени или привлечени средства. Съществува висок риск от създаване на фиктивни задължения и фактури между партньори или свързани лица, които се „прихващат“, за да се източат или оправдаят предявени от програмата суми.
6.	Условия за кандидатстване Стр.24 т.15 т. 15 „Допустими целеви групи (ако е приложимо“: посочва се, че „Крайни ползватели на подкрепата по настоящата процедура са МСП, големи предприятия и публични организации, които получават услуги от ЕЦИХ“	Молим УО да поясни в кои случаи големите предприятия получават минимална помощ (de minimis) – във всички случаи ли тези предприятия ще бъдат допустими крайни ползватели или ще следва да се прилагат някакви ограничения?	Приема се за информация. Условията, на които трябва да отговарят големите предприятия при получаването на помощ de minimis са посочени в т. 16. Приложим режим на минимални/държавни помощи и Приложение 19 Указания за оценка на съответствието на предприятията, които заявяват услуга от ЕЦИХ с правилата за държавни/минимални помощи от Условията за изпълнение.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
7.	т.16. Приложим режим на минимални/държавни помощи (стр.24) Клауза за добросъвестност („safe harbour“) при проверка на крайни получатели (т. 16).	Ако ЕЦИХ е изпълнил изцяло проверката по Приложение 19 и се е доверил на декларации на предприятието, установената впоследствие недопустимост да не води до отказ от верификация на разходите на ЕЦИХ, а публичното вземане да се насочва към декларатора (крайния получател), който носи наказателна отговорност за неверни данни.	Приема се за информация. Когато се установи, че заявителят на услуга от ЕЦИХ не отговаря на условията за допустимост или на приложимия режим на държавни/минимални помощи, услугата не следва да му бъде предоставяна. В такъв случай има възможност ЕЦИХ да замени недопустимия заявител с друг допустим краен получател при спазване на условията по процедурата и след извършване на всички необходими проверки.
8.	Условия за кандидатстване Приложими режими на минимални/държавни помощи при предоставяне на услуги от ЕЦИХ за предприятия и публични организации: (стр. 25) <u>Да се прецизира текста:</u> Проверката за съответствие с максимално допустимия размер на помощта се извършва от ЕЦИХ за всяко МСП при вземане предвид на общия размер на държавната помощ и/или минималната	Предлагаме текстът да бъде прецизиран. ЕЦИХ не разполага с правно основание и достъп до информация за проверка на получените държавни помощи. Проверката на минималните помощи е възможна само когато ЕЦИХ има качеството на администратор на минимална помощ и осигурен достъп до съответния регистър. В останалите случаи проверката следва да се извършва въз основа на декларация и документите, представени от предприятието. <u>Предлагаме:</u> Проверката за съответствие с максимално допустимия размер на помощта се извършва от ЕЦИХ за	Не се приема. Проверката е публично достъпна на следните електронни адреси: Справка за получените от дадено предприятие държавни помощи може да бъде направена в публично достъпната част на Модула за прозрачност на Европейската комисия



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	<i>помощ, получена във връзка със същите установими допустими разходи, които се припокриват частично или напълно с разходите за предоставяната услуга.</i>	всяко МСП въз основа на декларация от предприятието и информацията от официалните регистри и информационни системи, до които ЕЦИХ има осигурен достъп.“	(State Aid Transparency Award Module) на следния адрес: https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public/search/home/ . Справка за получена минимална помощ може да бъде направена на публично достъпният модул към Европейската комисия: https://aid-register.ec.europa.eu/de-minimis ; или към модула на Министерство на финансите за двата вида помощ: https://minimis.minfin.bg/
9.	Условия за кандидатстване Приложими режими на минимални/държавни помощи при предоставяне на услуги от ЕЦИХ за предприятия и публични организации: (стр.26) <u>Да се прецизира текста:</u> <i>Обобщена информация за предоставените помощи на предприятията и съответните годишни отчети се представят от ЕЦИХ на администратора на помощ</i>	Предлагаме текстът да бъде прецизиран с оглед недопускане на дублиране на отчетността и намаляване на административната тежест. ЕЦИХ вече извършва регулярно отчитане на предоставените услуги, крайните получатели и изпълнението на индикаторите чрез платформата за мониторинг и отчетност на мрежата на Европейските цифрови иновационни хъбове към Европейската комисия. Информацията, предоставяна на администратора на помощта, следва да се основава на данните, налични в тази	Приема се за информация. Задължението за предоставяне на информация на администратора на помощта произтича от необходимостта да бъдат изпълнени изискванията за докладване и контрол по Регламент (ЕС) № 651/2014. Съгласно чл. 11 от Регламента



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	Изпълнителна агенция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ (ИА ЕФК) в качеството си на УО на ПНИИДИТ в съответствие с изискванията на чл. 11 „Докладване“ от ОРГО и утвърдени образци. Годишният отчет включва най-малко следната информация: крайните получатели на помощ, получени помощи за всяко предприятие в рамките на годината с натрупване, в случай, че предприятието е получило повече от една услуга; ако е приложимо разликата между размера в цената на услугата и платената от страна на предприятието; декларации за получени помощи от крайните получатели на помощ.	платформа, като се изисква само допълнителна информация, когато това е необходимо за изпълнение на нормативните задължения на администратора на помощта по чл. 11 от ОРГО. Следва да се уточни кои са „утвърдените образци“, доколкото те определят обхвата и съдържанието на задълженията за отчетност на ЕЦИХ. Образците следва да бъдат част от документацията по процедурата или изрично посочени в нея, за да е налице правна сигурност относно съдържанието на задълженията на бенефициентите. Предлагаме: ЕЦИХ предоставя на администратора на помощта – Изпълнителна агенция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ (ИА ЕФК), в качеството ѝ на Управляващ орган на ПНИИДИТ, информацията, необходима за изпълнение на задълженията му по чл. 11 от Регламент (ЕС) № 651/2014 (ОРГО), като информацията се основава на данните, отчетени чрез платформата за мониторинг и отчетност на мрежата на Европейските цифрови иновационни хъбове към Европейската комисия. Допълнителна информация се предоставя само когато това е необходимо за изпълнение на нормативните задължения на администратора на помощта.	държавите членки представят на Европейската комисия обобщена информация за мерките за помощ, освободени от задължението за уведомяване, както и годишни доклади за прилагането им. Отговорността за изпълнението на тези задължения е на държавата членка и на съответния администратор на помощта. Поради това Управляващ орган на ПНИИДИТ следва да разполага с пълна, точна и проверима информация за предоставените помощи, включително за крайните получатели, размера и датата на предоставяне на помощта, приложимия режим и натрупването на помощта за съответното предприятие. Информацията, която ЕЦИХ отчита чрез платформата за мониторинг на мрежата на европейските цифрови иновационни хъбове, е предназначена за наблюдение на изпълнението по Програма „Цифрова Европа“ и не



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
			замества отчетността по приложимия режим на държавна помощ.
10.	Условия за кандидатстване т.23 (стр.38) Т. 23 Краен срок за подаване на проектните предложения:	Предлагаме да бъде попълнен крайният срок за кандидатстване и да се предвиди механизъм за автоматично удължаване на срока при доказана техническа неизправност на ИСУН през последните 24 часа преди неговото изтичане, в съответствие с прилаганата практика по други процедури.	Приема се за информация. Крайният срок за подаване на проектното предложение ще бъде определен при откриване на процедурата, като ще бъде съобразен с приложимите разпоредби на ЗУСЕФСУ относно процедурите чрез директно предоставяне и ще осигурява разумен период за подготовка и подаване на предложението, ориентировъчно между 30 и 40 дни. Не се предвижда механизъм за автоматично удължаване на срока при техническа неизправност на ИСУН. При доказан технически проблем, който възпрепятства подаването на проектното предложение, удължаването на крайния срок се извършва след преценка на обстоятелствата и при спазване на вътрешните процедури на ИА ЕФК.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
11.	Условия за кандидатстване <i>Приложение 7</i> Критерии и методика за оценка II. Критерии за допустимост на кандидата, партньора/ите и проектното предложение т.9 <i>т.9 Дейностите по проектното предложение са в съответствие с хоризонталните принципи, съгласно чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060, включително с принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ и условията, посочени в т. 17. „Хоризонтални политики“ от Условията за кандидатстване</i>	Предлагаме критерият да отпадне, тъй като съответствието с хоризонталните принципи по чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060, включително с принципа „ненанасяне на значителни вреди“, вече се декларира от кандидата и партньорите с Декларацията при кандидатстване (Приложение № 2 и Приложение № 3). Въвеждането на самостоятелен критерий за допустимост относно същите обстоятелства води до дублиране на изискванията и проверката им в рамките на процедурата.	Не се приема. Декларирането на съответствието с хоризонталните принципи по чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060 от кандидата и партньорите не замества проверката на това съответствие при оценката на проектното предложение. Декларациите по Приложения № 2 и № 3 удостоверяват заявените от съответните лица обстоятелства, докато критерият по т. 9 дава основание на оценителната комисия да провери дали предвидените дейности действително съответстват на хоризонталните принципи, включително на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“, и на изискванията по т. 17 от Условията за кандидатстване.
12.	Условия за кандидатстване <i>Приложение 7</i> Критерии и методика за оценка	Предлагаме критерият да отпадне. Съставът на екипа за организация, изпълнение и управление на проекта не е бил предмет на оценка и одобрение в рамките на процедурата по програма „Цифрова Европа“ и не представлява елемент от Grant Agreement. Поради това липсва обективно основание съответствието на екипа с договора с Европейската комисия	Приема се. Следва да имате предвид, че в случай че не е посочен поименен екип за организация, изпълнение и управление на проекта и лицата не са



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	II. Критерии за допустимост на кандидата, партньора/ите и проектното предложение т.15 <i>т.15 Екипът за организация, изпълнение и управление на проекта съответства на одобрения екип в сключения договор между конкретния бенефициент и ЕК по Програма „Цифрова Европа“.</i>	да бъде въведено като самостоятелен критерий за допустимост в настоящата процедура.	назначени по трудово или служебно правоотношение, ЕЦИХ следва да възложи изпълнението на дейности на физически лица по договори за услуги по ЗЗД. В тези случаи следва да бъдат приложени правилата на Закона за обществените поръчки или, когато кандидатът не е възложител по ЗОП, редът по глава четвърта от ЗУСЕФСУ и ПМС № 4 от 11 януари 2024 г.
13.	Условия за изпълнение Чл. 6 (стр.2) Чл.6, аб. втори посочва: В случай че е приложимо, Бенефициентът следва да предвиди при възлагането на обществени поръчки прилагането на мерки за опазване на околната среда съгласно приложимите разпоредби на ЗОП и актовете по прилагането му и в съответствие с чл. 47, ал. 1, чл. 47а и чл. 63, ал. 1, т. 6 от ЗОП.	Считаме, че тази част от изискванията следва да отпадне, тъй като: 1. Нормата на чл. 47, ал.1 от Закона за обществените поръчки (по-нататък „ЗОП“) представлява правна възможност за възложителите на обществени поръчки, предоставена от закона, докато посоченото изискване в разглежданите условия трансформира тази възможност в задължително условие, което по наше мнение представлява незаконосъобразно изменение на законовата норма. Същите аргументи се отнасят и за нормата на чл. 63, ал.1, т. 6 от ЗОП; 2. Нормата на чл. 47а от ЗОП е със задължителен характер при точно определени условия, предписани от законодателя. Доколкото се предвижда когато бенефициентът е възложител по смисъла на ЗОП, то той да избира съответния изпълнител или доставчик в съответствие	Приема се за информация Нормата не е императивна, а изрично посочва „В случай, че е приложимо“. ЗОП е действащ нормативен акт, които следва да бъде прилаган от всеки възложител. Посочването или не на определено условие в Условията за изпълнение не отменя необходимостта да се съобразява правната норма.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
		с разпоредбите на ЗОП, то самостоятелното извеждане на изискванията за опазване на околна среда в разглежданите указания е безпредметно.	
14.	Условия за изпълнение Чл.7 (стр. 3) Чл. 7. Бенефициентът е длъжен да сключи договор с изпълнител в разумен срок, но не по-късно от 12 (дванадесет) месеца от датата на влизане в сила на АДПБФП. Срокът спира да тече в случаите, определени с акта по чл. 28, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕФСУ.	Считаме, че необосновано е ограничен срока за сключване на договор с изпълнител – периодът на финансиране, съответно срокът на административния договор е 3 години (до 31.03.2029 г.), поради което е логично договори с изпълнители да се сключват в рамките на този срок. С оглед на това, предлагаме разглежданата разпоредба да бъде изменена по следния начин: <i>„Чл. 7. Бенефициентът е длъжен да сключи договор с изпълнител в разумен срок, в рамките на действие на АДПБФП. Срокът спира да тече в случаите, определени с акта по чл. 28, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕФСУ. При всички случаи доставките или услугите, възложени на съответния Изпълнител следва да бъдат осъществени в рамките на срока на действие на АДПБФП.“</i> Съответно, Молим разпоредбата на чл. 56, б. ж) също да отпадне.	Приема се за информация. Посоченото изискване е нормативно постановено в чл. 48, ал. 2 от ЗУСЕФСУ, съгласно която финансирането се прекратява едностранно от ръководителя на Управляващия орган, когато бенефициентът не сключи договор с изпълнител до 12 месеца от изтичането на срока, предвиден за неговото сключване.
15.	Условия за изпълнение Чл. 18 (стр.5)	Молим УО да уточни какви по-конкретно данни ще изисква да бъдат посочени в междинните/финалния отчет, които са свързани и съответно отговарят на изискванията на чл. 9 от	Приема се за информация. В междинните и финалния технически отчет/и се съдържа Е-декларация



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	Чл.18, тире второ изисква, междинният/финалният отчет да съдържа: - информация за изпълнението на хоризонталните политики на ЕС, заложиени в чл. 9 на Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета (вкл. спазване правата и принципите, залегнали в Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания), описание на основните проблеми, възникнали по време на изпълнението на проекта, както и как тези проблеми са били решени или причините за това да не бъдат преодолен; Съгласно чл. 9 от посочения Регламент: „1. При изпълнението на фондовете държавите членки и Комисията гарантират зачитането на основните права и спазването на Хартата на основните права на Европейския съюз. 2. Държавите членки и Комисията гарантират, че равенството между мъжете и жените, интегрирането на принципа на равенство между половете и отчитането на социалните аспекти на пола се вземат под внимание и се насърчават през целия процес на подготовка, изпълнение,	Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета	<i>Информация за хоризонталните политики и изискванията за видимост, прозрачност и комуникация, в която Бенефициентът декларира спазването на хоризонталните принципи и представя кратка и относима към конкретния проект информация за начина, по който при изпълнението на дейностите са спазени приложимите хоризонтални принципи по чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060.</i>



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	мониторинг, докладване и оценка на програмите. 3. Държавите членки и Комисията предприемат съответните стъпки, за да предотвратят всякаква дискриминация, основана на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация, по време на подготовката, изпълнението, мониторинга, докладването и оценката на програмите. По-специално достъпността за хората с увреждания се взема под внимание през целия процес на подготовка и изпълнение на програмите. 4. Целите на фондовете се преследват съобразно целта за насърчаване на устойчивото развитие, посочена в член 11 отДФЕС, като се отчитат целите на ООН за устойчиво развитие, Парижкото споразумение и принципът за ненанасяне на значителни вреди. Целите на фондовете се преследват при пълно зачитане на достиженията на правото на Съюза в областта на околната среда.“		
16.	Условия за изпълнение	<u>Предлагаме</u> изразът „...сключен между Бенефициента – координатор и ЕК по Програма „Цифрова Европа“ да се	Приема се.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	Чл. 38 (стр.11) Съгласно чл. 38, „По отношение на правото на собственост, включително правата на интелектуална и индустриална собственост върху резултатите от проекта, докладите и други документи, свързани с него, се прилагат разпоредбите на договора № (идентификатор на договора), сключен между Бенефициента - координатор и ЕК по Програма „Цифрова Европа“.	замени с „...сключен между Бенефициента и ЕК по Програма „Цифрова Европа“. Мотиви: договорът с ЕК е подписан както от координатора на ЕЦИХ, така и от всички партньори. В тази връзка, молим текстовете на букви м) и н) на чл. 56 (на стр. 16 от документа) да бъдат редактирани съответно.	В Условието за изпълнение се изменя чл. 38, както следва: <i>По отношение на правото на собственост, включително правата на интелектуална и индустриална собственост върху резултатите от проекта, докладите и други документи, свързани с него, се прилагат разпоредбите на договора № (идентификатор на договора), сключен между Бенефициента и ЕК по Програма „Цифрова Европа“.</i>
17.	Условия за изпълнение Чл. 42 - Влизане в сила на допълнително споразумение (стр. 12) <u>Да се прецизира текста:</u> Чл. 42. <i>Изменението влиза в сила след подписване на допълнително споразумение между Управляващия орган и Бенефициента. Бенефициентът няма право да приложи изменението преди да бъде одобрено от Управляващия орган. Допълнително споразумение се сключва в следните случаи:</i>	Предлагаме текстът да бъде прецизиран. Настоящата редакция поставя прилагането на измененията в зависимост от подписването на допълнително споразумение, без да е предвиден срок за произнасяне на Управляващия орган. Практиката показва, че в отделни случаи одобрението се извършва няколко месеца след уведомяването от бенефициента, което необосновано забавя изпълнението на проекта. Следва да се отчете и обстоятелството, че изпълнението на проекта е подчинено на Grant Agreement по програма „Цифрова Европа“, по който одобрените изменения са водещи и следва своевременно да бъдат отразявани и в административния договор.	Приема се за информация. Синергиен грант означава при промяна в споразумението по ПЦЕ, следва да се отрази промяната и в договора по ПНИИДИТ. Предвид че договорът с ПЦЕ е водещ, УО на ПНИИДИТ приема промените като ги съобразява и с действащата националната нормативна рамка. Съгласно договорите с ПЦЕ всички промени, които се правят са



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
		Предлагаме: Чл. 42 Изменението влиза в сила след подписване на допълнително споразумение между Управляващия орган и Бенефициента. Когато изменението произтича от одобрено изменение на Grant Agreement по програма „Цифрова Европа“, Управляващият орган го отразява в административния договор при спазване на условията и обхвата на одобреното изменение, без да се възпрепятства своевременното изпълнение на проекта.	приложими от датата на тяхното одобрение, освен ако изрично не е посочено че се прилагат ретроактивно.
18.	Условия за изпълнение Чл. 42 (стр.12) Съгласно разпоредбата на чл. 42, „Изменението влиза в сила след подписване на допълнително споразумение между Управляващия орган и Бенефициента. Бенефициентът няма право да приложи изменението преди да бъде одобрено от Управляващия орган. Допълнително споразумение се сключва в следните случаи: а) промяна на първоначалните стойности на конкретните разходи, посочени в бюджета на проекта, когато се извършва преразпределение на средствата, водещо до увеличаване или намаляване с повече от 15% на договорените в бюджета стойности по типове разходи, както	Предлагаме думата „приложи“ във второто изречение да се замени с „прилага“. Допълнително, по отношение на хипотезата на буква а), Молим за разяснение относно случаите на промяна, които засягат по-малко от 15% на договорените в бюджета стойности по типове разходи – означава ли, че когато промяната е до 15%, Бенефициентът може да прави свободно посочените промени, без да се налага сключване на допълнително споразумение? Ако разбирането ни е правилно, то тогава при подобна хипотеза считаме, че прилагането на буква а) ще влезе в противоречие с приложението на буква в) от същата разпоредба, където не е предвидено стойностно ограничение, т.е във всеки един случай на намаляване на първоначално	По отношение на промяната на думата „приложи“ с „Прилага“ - приема се. Направена е корекция в чл. 42 от УИ. Съгласно Чл. 45. от Условията за изпълнение при настъпване на необходимост от промяна на посочените в настоящия член обстоятелства, Бенефициентът следва незабавно да уведоми писмено Управляващия орган и да обоснове необходимостта от извършване на съответната промяна, като допълнително споразумение не се подписва в случай на промяна в бюджета на Административния договор, свързана с прехвърляне на средства в рамките



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	<i>и разделянето, окрупняването и отпадането на конкретни разходи (видове разходи). “</i>	договорения размер на безвъзмездната финансова помощ, ще трябва да се сключва допълнително споразумение. Във връзка с горното, Молим за разяснение и съответно редакция на текстовете с оглед преодоляване на възможен конфликт при прилагането на двете хипотези.	на един тип разходи или прехвърляне на средства от един тип разходи в друг, като отклонението е под 15% от първоначално договорения размер, в случаите когато посоченото е в съответствие с Условиата за кандидатстване [т. ж)].
19.	Условия за изпълнение Чл. 43 (стр.12) Съгласно нормата на чл. 43, „ <i>Не се сключва допълнително споразумение, но изменението изисква получаване на писмено съгласие от Управляващия орган, в следните случаи:</i> <i>д) промени в заложените събития (семинари, конференции, обучения и т. н.);..... “</i>	Молим за разяснение относно това кои обучения се имат предвид? Ако става дума за обученията и услугите, които ЕЦИХ предоставя на съответните ползватели, то считаме че думата „обучения“ следва да отпадне доколкото не е предвидено Бенефициентът предварително да съгласува графика за предоставяне на услуги Ако се има предвид друг вид обучения, то считаме че разглеждания текст от Указанията следва да се прецизира	Приема се за информация Предоставянето на услуги към крайни получатели, независимо от вида на услугата, от страна на ЕЦИХ не се залага като отделна стойност в бюджета на проекта. Логиката на процедурата е ЕЦИХ да прехвърлят цялата получена помощ като услуги към крайни получатели.
20.	Условия за изпълнение Чл. 45 (стр. 13) Чл. 45. При настъпване на необходимост от промяна на посочените в настоящия член обстоятелства, Бенефициентът следва незабавно да уведоми писмено Управляващия орган и да	Предлагаме текстът да бъде прецизиран. Доколкото проектът се изпълнява едновременно по Grant Agreement по програма „Цифрова Европа“ и по настоящия административен договор, следва да се предвиди, че когато изменение е одобрено от Европейската комисия по Grant Agreement и попада в приложното поле на настоящия член, Бенефициентът уведомява Управляващия орган, който	Приема се за информация. Проектите на ЕЦИХ се изпълняват съвместно съгласно клаузи, заложен в Grant Agreement по програма „Цифрова Европа“ и съгласно клаузите по административния договор по ПНИИДИТ. В този смисъл,



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	обоснове необходимостта от извършване на съответната промяна, като допълнително споразумение не се подписва. Бенефициентът има право да приложи изменението, за което е уведомил Управляващия орган, който от своя страна може да възрази в срок от 20 (двадесет) работни дни. Управляващият орган си запазва правото да не приеме направената промяна. Посоченият ред се прилага в следните случаи:	служебно отразява съответната промяна в административния договор, без да се изисква повторно разглеждане и одобряване по същество на вече одобреното изменение. Предлагаме: Когато промяната произтича от одобрено изменение на Grant Agreement по програма „Цифрова Европа“, Бенефициентът уведомява Управляващия орган, като към уведомлението прилага документите, удостоверяващи одобреното изменение. Управляващият орган отразява промяната в административния договор, доколкото тя е относима към неговото изпълнение.“	когато ЕЦИХ поиска изменение на Grant Agreement, той следва своевременно да информира и Управляващия орган на ПНИИДИТ и да представи относимите документи. Това ще осигури навременна информираност на Управляващия орган и възможност да бъде извършена преценка дали исканата промяна е съвместима с административния договор, условията по процедурата и приложимата национална нормативна рамка. Следва да се има предвид, че Управляващият орган на ПНИИДИТ е равнопоставена финансираща организация по отношение на съфинансирането на проекта. Поради това одобрението на изменение от Европейската комисия не изключва необходимостта от преценка на отражението му върху изпълнението на административния договор по ПНИИДИТ.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
21.	Условия за изпълнение Чл. 54 (стр. 15) Съгласно разпоредбата на чл. 54, „Бенефициентът носи риска от ненавременно представяне на исканията за счетоводно отчитане на разходите. Управляващият орган уведомява в писмен вид Бенефициента за изтичането на срока по чл. 105 от Регламент (ЕС) 2021/1060 най-малко 6 (шест) месеца преди изтичането му. В съответствие с чл. 63 и чл. 105 от Регламент (ЕС) 2021/1060, задълженията на Управляващия орган към Бенефициента за всички неизвършени плащания по Административния договор са невалидни, като същият се прекратява по реда на раздел XI от настоящите Условия за изпълнение.“	Предлагаме, за прецизност, текстът на последното изречение да бъде изменен, както следва: “В съответствие с чл. 63 и чл. 105 от Регламент (ЕС) 2021/1060, в случаите на ненавременно представяне на искания за счетоводно отчитане на разходи от страна на Бенефициента, задълженията на Управляващия орган към Бенефициента за всички неизвършени плащания по Административния договор са невалидни, като същият се прекратява по реда на раздел XI от настоящите Условия за изпълнение.“	Приема се за информация. Предложеното допълнение би ограничило приложението на чл. 54 единствено до случаите на ненавременно представяне на искания от бенефициента. Условията за изпълнение вече уреждат задължението за представяне на финален отчет и последиците при неизпълнението му, включително прекратяване на договора и възстановяване на недължимо платени суми.
22.	Условия за изпълнение Чл. 55 (стр. 15) Видно от нормата на чл. 55, „Ако някоя от страните счита, че Административният договор повече не може да се изпълнява ефективно, тя следва да се обърне за съгласуване към другата страна. Ако страните	Предлагаме разглежданата норма да бъде допълнена, както следва: „Ако някоя от страните счита, че Административният договор повече не може да се изпълнява ефективно, тя следва да се обърне за съгласуване към другата страна. Ако страните не постигнат споразумение за разрешаване на проблема, всяка от тях има право да прекрати договора с едномесечно писмено предизвестие, без задължение за	Не се приема В случай на неизпълнение на административния договор и съответно неизпълнение на дейностите по проекта, направените разходи не са допустими и не могат да бъдат съответно платени. В случай на извършено авансово плащане по



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	не постигнат споразумение за разрешаване на проблема, всяка от тях има право да прекрати договора с едномесечно писмено предизвестие, без задължение за изплащане на обезщетение, освен в случаите, в които Бенефициентът дължи предоставените му средства от безвъзмездната финансова помощ.“	изплащане на обезщетение, освен в случаите, в които Бенефициентът дължи предоставените му средства от безвъзмездната финансова помощ. В този случай, в срок до 30 (тридесет) дни след изплащане или съответно получаване от Бенефициента на предизвестие за прекратяване на Административния договор, Бенефициентът следва да представи съответното искане за заплащане на разходи, направени във връзка с изпълнението на Административния договор преди неговото прекратяване. Искането следва да отговаря на всички условия, предвидени в настоящия договор, Административния договор и всички приложими към тях документи.“	договора, Бенефициента следва да възстанови сумата по аванса, вкл. начислената лихва. Чл. 55 от Условията за изпълнение по процедурата урежда реда и последиците при прекратяване на Административния договор, включително и случаите, в които Бенефициентът дължи предоставените средства от безвъзмездната финансова помощ. Предложеното допълнение въвежда допълнително задължение за подаване на искане за заплащане на разходи в конкретен 30-дневен срок, което не произтича от самата разпоредба и следва да бъде съобразено с общо приложимите правила и срокове за отчитане и плащане по договора.
23.	Условия за изпълнение Чл.63 (стр.18) Съгласно разпоредбата на чл. 63, ал.3, „Размерът на безвъзмездната финансова помощ по Административния договор е дължим до	Предлагаме разпоредбата на т.1 да се допълни, както следва: „(1) натрупаната лихва върху преведените авансови плащания, ако има такава, и..“ В тази връзка, предлагаме и разпоредбата на чл. 71 (стр. 20 от разглеждания документ) да бъде коригирана съответно	Приема се за информация. Текстът е достатъчно ясен, тъй като приспадане се извършва само при действително натрупана лихва върху авансовото плащане. Когато такава



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	размера на верифицираните допустими разходи по Раздел XII от настоящите Условия за изпълнение, като се приложи съответния процент на финансиране и се приспадне: (1) натрупаната лихва върху преведените авансови плащания и ...“		лихва не е налице, не се приспада сума.
24.	Условия за изпълнение VIII. Изменение на Административния договор <u>Предлагаме :</u> Чл. (нов) (1) Разпределението на безвъзмездната финансова помощ между бенефициентите (координатор и партньори), както и между бюджетните категории, може да бъде изменено без изменение на настоящия административен договор, когато едновременно са изпълнени следните условия: 1. не се изменя общият размер на безвъзмездната финансова помощ по чл. 1, ал. 1 от административния договор;	Предлагаме в Условията за изпълнение да се предвиди бюджетна гъвкавост, аналогична на тази по Grant Agreement по програма „Цифрова Европа“, чрез допускане на преразпределение на средствата между бенефициентите и между бюджетните категории без изменение на административния договор, когато не се изменят общият размер на безвъзмездната финансова помощ, целите на проекта и правилата за допустимост на разходите. Това ще осигури съответствие между двата договора и ще предотврати въвеждането на национално ниво на ограничения, които не са предвидени в Grant Agreement.	Не се приема. Всяка промяна на административния договор по ПНИДИИТ изисква уведомяване на УО. В случаите по чл. 42 от Условията за изпълнение по процедурата се касае за промени, които изискват сключване на Допълнително споразумения, за всички останали случаи е Разрешителен или Уведомителен режим. Предвид, че договорът с ПЦЕ е водещ, УО на ПНИИДИТ ще приеме промените като ги съобрази и с действащата националната нормативна рамка. Grant Agreement по програма „Цифрова Европа“ и Административният договор за



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	2. не се извършва съществена промяна на описанието на проекта, съдържащо се в Приложение I; 3. не се нарушават правилата за допустимост на разходите; промяната е допустима съгласно договора за безвъзмездна финансова помощ, сключен между Бенефициента и Европейската комисия по процедура DIGITAL-2025-EDIH-EU-EEA-08-CONSOLIDATION-STEP.		предоставяне на БФП по ПНИИДИТ са два различни правни инструмента за които се прилагат различни правила за управление, контрол, отчитане и изменение. на бюджета. Поради това предвидената в Grant Agreement бюджетна гъвкавост не може да бъде пренасяна в Условиата за изпълнение по процедурата.
25.	Условия за изпълнение Чл. 3 ал. 1 (стр. 9) Чл. 3. (1) <i>Авансовото плащане е в размер на не повече от 40% от сумата по чл. 1 (1) и се извършва при представяне на:</i> 1. Съгласно чл. 3, ал. 1 от проекта на договора авансовото плащане (до 40 % от размера на безвъзмездната финансова помощ) се извършва единствено срещу представяне на банкова гаранция за стойността на аванса. Не е предвидена възможност за предоставяне на друг допустим вид обезпечение (напр. застраховка), нито е отчетена спецификата на	Предлагаме разпоредбата на чл. 3, ал. 1 да бъде прецизирана, като не се ограничава обезпечението на авансовото плащане единствено до банкова гаранция. 1. Нормативна допустимост. Чл. 61 от ЗУСЕФСУ и действащите нормативни актове за плащания, верификация и счетоводно отчитане не предписват банковата гаранция като единствена допустима форма на обезпечение на авансови плащания. Определянето на формата е в оперативната преценка на Управляващия орган, която следва да се упражнява при съблюдаване на принципите на пропорционалност и равно третиране.	Не се приема. Съгласно Наредба № Н-5 от 29 декември 2022 г. на министъра на финансите за определяне на правилата за извършване на плащания, за верификация и счетоводно отчитане на разходите, изменена и допълнена през 2024 г. (Наредба № Н-5), размерът на авансовото плащане зависи от вида на проекта и приложимия режим на подпомагане. За проекти, при които финансовата подкрепа представлява държавна помощ, каквато е настоящата



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	бенефициентите и партньорите – юридически лица с нестопанска цел, за които издаването на банкова гаранция е свързано със значителни финансови и административни затруднения. Промяната следва да се отрази и в останалите документи, като в Приложение 10, чл. 3 (стр.9) като се допълни възможността за обезпечаване чрез застраховка.	2. Икономическа неприложимост за юридически лица с нестопанска цел. Конкретните бенефициенти-координатори по процедурата са сдружения с нестопанска цел. Съгласно трайната банкова практика кредитните институции издават банкови гаранции на ЮЛНЦ само срещу блокиране на паричен депозит в размер на 100% от гарантираната сума. При това положение, за да получи аванс, бенефициентът трябва да и мобилизира собствен паричен ресурс, равен на аванса – с което авансовото плащане се лишава от икономическия си смисъл и се свежда до разход за банкови такси. 3. Невъзможност за бюджетни организации. Партньори по процедурата са и публични/бюджетни организации, за които учредяването на обезпечения от бюджетни средства е нормативно и практически затруднено, а средствата им се обслужват при пълен контрол в рамките на системата на единната сметка. Рискът от несъбираемост на публично вземане срещу бюджетна организация е практически нулев, което прави изискването за обезпечение спрямо тях непропорционално. 4. Двойно обезпечаване на един и същ риск. Специалната проектна сметка по чл. 3, ал. 2 сама по себе си осигурява контрол върху целевото разходване на аванса. Кумулирането ѝ с банкова гаранция в пълен размер за целия период до	процедура по ПНИИДИТ, е допустимо авансово плащане до 40 % от безвъзмездната финансова помощ, обезпечено с банкова гаранция, като този размер и начин на обезпечаване са предвидени и в Административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Единственото допустимо обезпечение на авансовото плащане се приема, че е банкова гаранция за пълния размер на аванса, която осигурява пряко, безусловно и проследимо обезпечение в полза на финансиращия орган и позволява ефективното му реализиране при неизпълнение на условията за предоставяне или възстановяване на аванса.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
		освобождаването ѝ представлява двойна защита за един и същ риск. 5. Асиметрия спрямо режима на Европейската комисия. По огледалния договор по процедура DIGITAL-2025-EDIH-EU-EEA-08-CONSOLIDATION-STEP Европейската комисия изплаща предварително финансиране на същите бенефициенти, за същия проект и при същия рисков профил, без да изисква банкова гаранция, като покрива риска чрез вноски в Механизма за взаимно застраховане. Изискване на националния УО, по-тежко от това на ЕК за същата операция, не съответства на допълващия характер на настоящата процедура. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЧЛ. 3 ОТ ПРОЕКТА НА ДОГОВОР 1. В чл. 3, ал. 1 второто тире се изменя така: „– обезпечение в размер на стойността на аванса, по избор на Бенефициента-координатор, в една от следните форми: а) безусловна и неотменяема банкова гаранция по образец; б) застраховка, която обезпечава изпълнението чрез покритие на отговорността на бенефициента в полза на Управляващия орган, по образец; или в) запис на заповед, издаден в полза на Управляващия орган, по образец. Обезпечението се освобождава, съответно намалява, по реда на ал. 5. Бенефициент-координатор или партньор – бюджетна организация по смисъла на § 1, т. 5 от Допълнителните	



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
		разпоредби на Закона за публичните финанси, не представя обезпечение за припадащата му се част от аванса;" 2. Създава се нова ал. 5 със следното съдържание: „(5) Размерът на обезпечението по ал. 1 се намалява със стойността на верифицираните при всяко междинно плащане разходи, с които авансът се обосновава по реда на ал. 4, като Управляващият орган предприема действия по частично освобождаване, съответно допуска замяна на обезпечението с ново в намаления размер, в срок до 10 работни дни от одобряването на съответния отчет. Обезпечението се освобождава изцяло в срок до 10 работни дни от пълното обосноваване на аванса по реда на ал. 4, а в случаите на приспадане по чл. 5 – от одобряването на отчета, с който авансът е приспаднал изцяло." 3. Създава се нова ал. 6 със следното съдържание: „(6) Всеки партньор може да представи самостоятелно обезпечение за припадащата му се част от аванса, като представените обезпечения покриват общо пълния размер на аванса, за който се изисква обезпечение. Разходите за издаване и поддържане на обезпеченията по ал. 1 са допустим разход по проекта в съответствие с т. 14.2, т. 8 от Условията за кандидатстване." 4. Създава се нова ал. 7 със следното съдържание:	



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
		„(7) Лихвата, натрупана по авансовото плащане по специалната сметка по ал. 2, се установява със справка от обслужващата банка към датата на искането за окончателно плащане и се приспада по реда на чл. 5. Таксите за откриване и обслужване на специалната сметка са допустим разход по проекта.“ 5. В чл. 3, ал. 4 се предлага следното уточнение: Срокът „31 декември 2029 г.“ да бъде съгласуван със срока за допустимост на разходите по т. 14.1 от Условието за кандидатстване (до датата на финалния отчет, но не по-късно от 31.12.2030 г.), алтернативно – в Условието за изпълнение да се даде изрично указание за планирането и обосноваването на аванси, предназначени за разходи след 31.12.2029 г. Предложеното изменение не намалява защитата на финансовите интереси на Управляващия орган: обезпечението остава в пълния размер на аванса, средствата остават под контрола на специалната проектна сметка, а поэтапното освобождаване следва точно погасяването на риска чрез верифицирани разходи. Същевременно изменението прави авансовото плащане реално достъпно за бенефициенти – ЮЛНЦ и партньори – бюджетни организации, в съответствие с принципа на пропорционалност, с режима на Европейската комисия по огледалния договор и с целта на процедурата – навременно	



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
		осигуряване на ликвидност за изпълнение на консолидационния етап на мрежата от ЕЦИХ. Оставаме на разположение за обсъждане на предложените текстове.	
26.	Условия за изпълнение IV. Други специфични условия (5) Отчитане на индикатори: <i>Брой на бизнеси предприятия и на публични организации, които са използвали услугите на ЕЦИХ, в т.ч. по сектори, категории, локация, тип на подкрепата и др.;</i>	Да се прецизира текстът. Термините „бизнеси“ и „сектори - твърде общ, не е ясно по каква класификация следва да се извършва отчитането (напр. КИД/NACE, индустриални екосистеми или друга класификация)“ - както и не са дефинирани. Следва да се използва терминологията на договора с Европейската комисия (напр. „предприятия“) и да се уточни по коя класификация се отчита разпределението по сектори или да се направи препращане към изискванията за мониторинг и отчетност по договора с ЕК. Предлагаме: Брой на бизнеси предприятия и на публични организации, които са използвали услугите на ЕЦИХ, в т.ч. по сектори, категории, локация, тип на подкрепата и др.	Вж. отговор на коментар №2.
27.	Приложение 10 Чл. 4 (стр. 9-10) Съгласно чл. 4, ал.2 и чл. 5, ал.1 от административния договор, междинните и окончателното плащания се извършват в срок до 80 календарни дни от датата на постъпване на искането за плащане в УО	Предлагаме срокът за плащане да бъде намален от 80 на 45 дни. Считаме, че подобен срок няма да създаде пречки за Управляващия орган да разгледа съответното искане, да направи необходимите проверки и да предприеме необходимите правни и фактически действия за извършване на съответното плащане. От друга страна, за ЕЦИХ е изключително важно да получава в кратки срокове възстановяването на вече направените разходи, за да може и	Приема се за информация. Предвиденият срок е определен в съответствие с чл. 74, параграф 1, буква „б“ от Регламент (ЕС) 2021/1060 и е максимален. Периодът от 80 дни е необходим за извършване на всички приложими административни и финансови проверки, включително



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
		ЕЦИХ да функционира нормално, да предоставя съответните помощи на крайните ползватели, качествено и в срок.	проверка на отчетените дейности и разходи, процедурите за избор на изпълнители, спазването на правилата за държавни и минимални помощи, както и за отстраняване на евентуални непълноти или несъответствия в представените документи.
28.	За целия документ	Бихме препоръчали да бъде направен внимателен преглед и съответно редакция на Приложение № 10, като допуснатите технически граматически грешки бъдат отстранени (налице са доста слети думи и изрази, правописни грешки, слети клаузи и др.)	Приема се. Редактирани са технически грешки.
29.	Приложение № 14 Приложение № 14 – Образец на независим доклад за фактически констатации и работно задание за проверка на разходите по административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021 – 2027 г. Наименованието на файла е означен като Приложение № 14, докато в началото на документа е посочено Приложение № 21	Молим да уточните номера на приложение и съответно да направите необходимата корекция (в наименованието на файла или в съдържанието на документа)	Приема се. Коригиран номер на приложение.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
30.	Приложение № 15 Приложение № 15 (пакет документи, съдържащи Приложения № 15, № 15.1, № 15.2 и № 15.3.) (стр.1) При данните на деклараторите е посочено „в качеството ми на законен представител (управител, изпълнителен директор, прокурисит, друг вид законно представителство, вписано в ТР и Регистъра на ЮЛНЦ),“ При данните на декларатора е отбелязано изискване да се посочи ЕИК	Доколкото ползвателят може да е субект, който не е регистриран в търговски регистър, а в регистър БУЛСТАТ, например или да бъде юридическо лице, регистрирано в еквивалентен регистър в друга страна – членка на Европейския съюз, то предлагаме в тази част текстът да бъде допълнен, както следва: „в качеството ми на законен представител (управител, изпълнителен директор, прокурисит, друг вид законно представителство, вписано в ТР и Регистъра на ЮЛНЦ, Регистър БУЛСТАТ или друг еквивалентен регистър). Отново, с оглед съображенията изложени в предходното предложение, предлагаме тази част от приложението да бъде допълнена, като бъде посочено: ЕИК/код по БУЛСТАТ/рег. № от регистъра, в който предприятието е вписано	Приема се. Извършени са корекции в Приложение 15.
31.	Приложение № 17 Приложение № 17 – Банкова гаранция за авансово плащане (стр.1) Съгласно аб.4, „Като се има предвид гореспоменатото, Ние, [Банка], със седалище и адрес на управление в, рег.по ф.д. №.....по описа	Доколкото банките са търговски дружества, които се вписват в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, воден от Агенцията по вписванията или еквивалентен регистър (ако се касае за банкова институция, регистрирана в друга държава, включително държава – членка), то посочването на ЕИК по БУЛСТАТ е некоректно, доколкото това се отнася само за субектите, вписани в Регистър БУЛСТАТ. За информация, регистрите БУЛСТАТ и търговски регистър са различни, макар и двата да се поддържат от Агенцията по вписванията. В тази връзка, предлагаме за коректност, изразът „ЕИК по БУЛСТАТ“ да се	Приема се. Извършени са корекции в Приложение 17.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	на, ЕИК по БУЛСТАТ, представявано от-и-....., се задължаваме безусловно и неотменно да заплатим при първо Ваше писмено поискване, в срок до 3 (три) работни дни, всяка сума до максималния размер от /...../ евро. “	замени с „ЕИК/ЕИК или код по БУЛСТАТ/еквивалентен регистрационен номер“ Допълнително, търговските дружества, учредени след 2008 г., са вписани директно в съответния търговски регистър и за тях няма фирмено дело по описа на съответния окръжен съд, каквато беше практиката преди посочената година. С оглед на това, предлагаме изразът „рег.по ф.д. №.....по описа на, “ да бъде заличен.	
32.	Приложение № 17 Приложение № 17 – Банкова гаранция за авансово плащане - (стр.1) Съгласно аб.5, „Вашето надлежно подписано и подпечатано писмено искане за плащане, съдържащо Вашата Декларация, че БЕНЕФИЦИЕНТЪТ--КООРДИНАТОР не е изпълнил някое от договорните си задължения, въз основа на което е отказано пълно или частично плащане на безвъзмездната финансова помощ по процедура за подбор на проекти BG16RFPR002-1.023 Допълващо финансиране за консолидиране на първоначалната мрежа от Европейски цифрови иновационни хъбове по ПНИИДИТ,	Доколкото няма законово изискване, които да задължава субектите на правото да използват печат, предлагаме изразът „и подпечатано “ в началото на абзаца да бъде премахнат.	Приема се. Извършени са корекции в Приложение 17.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	административен договор №, трябва да бъде придружено със спесимен от подписа на Ръководителя на Управляващия орган.“		
33.	Приложение № 19.1 Приложение № 19.1 Декларация в раздел II (под таблицата) със следния текст: <i>Запознат съм, че общата сума в колона б „Стойност на цената на услугата, която се докладва като помощ в лева“, представлява: държавна помощ по чл. 28 „Помощ за иновационни дейности на МСП“ от Регламент (ЕС) № 651/2014 за Микро, малко, средно предприятие; ИЛИ минимална помощ (de minimis) съгласно Регламент ЕС 2023/2831 г. за големи предприятия или се предоставя в режим „непомощ“ за публични организации. ☐ (Отбележете със знак ✓ или ✗ че сте запознати.)“</i>	С оглед промяната в паричната единица на Република България, считано от 01.01.2026г. и доколкото проектът, по който се предоставя финансирането, стартира през 2026г., то предлагаме изрази „... която се докладва като помощ в лева...“ да се промени на „...която се докладва като помощ в евро...“	Приема се. Извършени са корекции в Приложение 19.1.
34.	Относно целия документ – документът съдържа декларации, предназначени за различни категории ползватели (МСП и големи предприятия/публични организации)	Молим да разясните по какъв начин следва да бъде отбелязано, че заявителят декларира всички данни от съответния раздел IIIA или IIIB – предлагаме пред съответния раздел да бъде поставена кутийка или друго подходящо място за обозначаване качеството на заявителя, който	Приема се. В раздел I. ПРЕДПРИЯТИЕ И РЕЖИМ ПОМОЩ (МОЛЯ, ОТБЕЛЕЖЕТЕ!) е посочено за всяка



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
		декларира обстоятелствата от съответния раздел (независимо от това, че в раздел I се посочва вида на предприятието)	категория заявител на услуга от ЕЦИХ, който е приложимият раздел за деклариране, съответно Раздел IIIA за МСП и големи предприятия и Раздел IIIB за публични организации.
Европейски цифров иновационен хъб Cyber4All v2.0 / ЕЦИХ Тракия			
35.	Условия за кандидатстване Относно текста: Териториален обхват на Европейските цифрови иновационни хъбове (ЕЦИХ), определени от ЕК за съвместно финансиране за консолидиране на мрежата от ЕЦИХ: 1. Цифров иновационен хъб „Тракия“ (проект: Cybersecurity For All V 2.0) – южна и централна България, София (югозападен регион); Както и в таблицата в т. 9 от УК да се замени ЮЗР с ЮЦР	Да стане Териториален обхват на Европейските цифрови иновационни хъбове (ЕЦИХ), определени от ЕК за съвместно финансиране за консолидиране на мрежата от ЕЦИХ: 1. Цифров иновационен хъб „Тракия“ (проект: Cybersecurity For All V 2.0) – южна и централна България, София (южен-централен регион);	Приема се. Извършена редакция в Условията за кандидатстване.
36.	Условия за изпълнение Относно текста: Чл. 6. Бенефициентът има право да сключва договори с изпълнители, ако естеството на проекта изисква това. Изпълнителите не са	С цел улесняване на административната тежест предлагаме да отпадне спазването на Постановление №4. Предлагаме и да се предостави възможност в случай на посочване на доставчиците в одобреното проектно предложение да не се налага провеждане на публична	Не се приема. Изборът на изпълнител следва да се извършва при спазване на приложимия ред по ЗУСЕФСУ и Постановление № 4 от 11 януари 2024



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	партньори по изпълнението на проекта и се избират в съответствие с изискванията на правилата на процедурата и при спазване на: - Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ) и Постановление № 4 от 11 януари 2024 г. за определяне на правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от Европейските фондове при споделено управление,	процедура, с цел редуциране на риска (с оглед на вече проведени проучвания относно доставчици и цени).	г., когато са налице предвидените в нормативната уредба основания и стойностни прагове.
37.	Условия за изпълнение Относно текста: Без значение от интензитета на помощта, Бенефициентът, сключил АДПБФП, трябва да определи изпълнител след провеждане на процедура за избор с публична покана съгласно чл. 50, ал. 1, при спазване на праговете, посочени в чл. 50, ал. 2 от ЗУСЕФСУ.	Предлагаме да се прилага чл.50 ал.2 от ЗУСЕФСУ и да отпадне провеждането на процедури за избор на изпълнител с оглед, че финансирането не надвишава 50%	Не се приема. По процедурата е предвидено допълващо финансиране на проекти, одобрени по Програма „Цифрова Европа“, като интензитетът на безвъзмездната финансова помощ е 100%, които се разпределят по 50% от Програма „Цифрова Европа“ и 50% от Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021-2027. Съответно, макар приносът на



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
			ПНИИДИТ самостоятелно да представлява 50% от допустимите разходи, общият размер на публичното финансиране за проекта на практика достига 100%. При определянето на приложимия ред следва да се отчита общият размер на предоставеното публично финансиране, а не само частта, осигурена по ПНИИДИТ.
38.	АДПБФП Приложение 10 Относно текста: - банкова гаранция за стойността на аванса по образец. Банковата гаранция се освобождава съгласно условията, предвидени в нея; Да стане: - банкова гаранция за стойността на аванса по образец или застраховка за финансови загуби или финансов риск. Банковата гаранция се освобождава съгласно условията, предвидени в нея;	Предлагаме въвеждане на възможност за обезпечаване на аванса и със застраховка за финансови загуби или финансов риск.	Не се приема. Вж. отговор на коментар №25.
39.	Указания за оценка на съответствието на предприятията, които заявяват услуга от	Техническа редакция - „слените“ следва да се коригира на „следните“. Освен това ми се струва, че има разминаване в номерацията: файлът с указанията е 19.2.1, а справката за обобщените параметри е 19.2.2. Тук е посочено обратното.	Приема се.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	ЕЦИХ с правилата за държавни/ минимални помощи Приложение 19 Относно текста: За микро, малки и средни предприятия, към Заявление-споразумението се прилагат слените документи:	Да се хармонизират всички препратки към 19.2.1 и 19.2.2 в указанията, заявлението и контролния лист.	Преномерирани са приложенията, така че да съответстват на текста в Приложение 19.
40.	Указания за оценка на съответствието на предприятията, които заявяват услуга от ЕЦИХ с правилата за държавни/ минимални помощи Приложение 19 Относно текста: - СПРАВКА за обобщените параметри на предприятието, което подава декларация по чл. 3 и чл. 4 на ЗМСП (справката е неприложима при независими предприятия по ЗМСП) - Приложение 19.2.1., които са попълнени, съгласно Указния за попълване на Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия - Приложение 19.2.2.;	Справката е налична като Excel файл „Pril_19.2.2_Spravka_MSP.xlsx“, докато в този текст е обозначена като Приложение 19.2.1. Да се коригира номерацията или имената на файловете, за да не се създават различни изисквания при подаване и документална проверка.	Виж отговора на коментар №39. В допълнение СПРАВКА за обобщените параметри на предприятието, което подава декларация по чл. 3 и чл. 4 на ЗМСП (справката е неприложима при независими предприятия по ЗМСП) – става Приложение 19.2.2., а Указния за попълване на Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия – става Приложение 19.2.1.
41.	Указания за оценка на съответствието на предприятията, които заявяват услуга от ЕЦИХ с правилата за държавни/ минимални помощи Приложение 19	Формулировката смесва големи предприятия и МСП и може да създаде объркване относно приложимите документи. Правилно би било да се разделят три отделни списъка: МСП; големи предприятия/de minimis; публични организации/не-	Приема се. Изтрят е текста „, микро, малки и средни предприятия“ в Приложение 19.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	Относно текста: За големи предприятия, микро, малки и средни предприятия, към Заявление-споразумението се прилагат следните документи::	помощ. Предполагам този абзац следва да се отнася само за големите предприятия.	
42.	Указания за оценка на съответствието на предприятията, които заявяват услуга от ЕЦИХ с правилата за държавни/ минимални помощи Приложение 19 Относно текста: От страна на ЕЦИХ се набират заявления-споразумения за предоставяне на услуги на крайни получатели през отделни периоди от време.	Това ограничава дейността на ЕЦИХ, предлагаме набирането на Заявления-споразумения да е постоянно отворено. В допълнение това означава ли, че приемането на заявления "без периоди" или "в постоянен период до края на срока на проекта" не е допустимо?	Приема се. Отразен е коментара в текста в приложение 19, като се премахва ограничението за периодичност и става постоянно набирането на заявления-споразумения за предоставяне на услуги от ЕЦИХ на крайни получатели.
43.	Указания за оценка на съответствието на предприятията, които заявяват услуга от ЕЦИХ с правилата за държавни/ минимални помощи Приложение 19 Относно текста: След приключване на периода на подбор на заявления от крайни получатели, ЕЦИХ предоставя на УО на ПНИИДИТ събраните документи от заявителите на услуги за извършване на проверка, относно спазване на условията за допустимост и предоставяне на държавна помощ.	Това ограничава дейността на ЕЦИХ, предлагаме набирането на Заявления-споразумения да е постоянно отворено.	Виж отговора на Коментар №42.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
44.	Указания за оценка на съответствието на предприятията, които заявяват услуга от ЕЦИХ с правилата за държавни/ минимални помощи Приложение 19 Относно текста: Помощта към предприятието се счита предоставена на датата, на която предприятието придобива правно основание да получи услугата, съгласно подписаното заявление-споразумение/одобрение за предоставяне на услуга. Услуги, предоставени преди приключване на проверката и документиране на съответствието, не се признават за допустими за възстановяване.	Тук смятам, че трябва да се дефинира еднозначно датата на предоставяне на помощта: дата на подписване от всички страни, дата на одобрение от ЕЦИХ или дата в заявлението. Същата дата трябва да се използва последователно в заявлението, контролния лист, регистъра на помощите и проверката за тригодишния период.	Не се приема Датата на предоставяне на помощта следва да се определя съгласно приложимите правила за съответния режим на държавна помощ/de minimis и определението, въведено в Приложение 19 към Условиата за кандидатстване, а не чрез избор между няколко възможни дати..
45.	Указания за оценка на съответствието на предприятията, които заявяват услуга от ЕЦИХ с правилата за държавни/ минимални помощи Приложение 19 Относно текста: Заявителите следва да представят, чрез ЕЦИХ официални документи за удостоверяване на посочените в Заявлението-споразумение обстоятелства, в случай че по отношение на тях не може да се извърши служебна проверка.	Това изискване противоречи на принципа на редуциране на административната тежест и на редица Закони в Р. България, включително Закона за електронното управление.	Не се приема. В текста се посочва, че се изискват официални документи, само за обстоятелства, които не могат да бъдат установени чрез служебна проверка в достъпните регистри и информационни системи.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
46.	Указания за оценка на съответствието на предприятията, които заявяват услуга от ЕЦИХ с правилата за държавни/ минимални помощи Приложение 19 Относно текста: Информация за отпуснатите от Изпълнителна агенция „Европейски фондове за конкурентоспособност“, чрез ЕЦИХ държавни помощи в съответствие с чл. 28 „Помощ за иновационни дейности на МСП“ от Регламент (ЕС) № 651/2014, се предоставя в електронен вид чрез въвеждане на записи за всяко МСП, получило държавна помощ надвишаваща 100 000 евро в Модула на Европейската комисия за осигуряване на прозрачност на държавните помощи - State Aid Transparency Award Module, а в Европейския регистър eAid Register ще се публикува информация за всяка предоставена индивидуална минимална помощ с дата на предоставяне след 31 декември 2025 г.	От кого се предоставя?! Кой е длъжен да осигурява входирането на тази информация в регистъра - ИА ЕФК / МИДТ , МФ или ЕЦИХ	Приема се за информация. Публикуването в посочените регистри се извършва от Администратора на помощ – ИА ЕФК.
47.	Указания за оценка на съответствието на предприятията, които заявяват услуга от ЕЦИХ с правилата за държавни/ минимални помощи Приложение 19	Проверката се извършва до момента на одобрение на Заявлението от страна на ЕЦИХ, след което ЕЦИХ не е длъжен да извършва проверки за промяна в обстоятелствата.	Приема се за информация. Одобрението на Заявлението-споразумение от ЕЦИХ и фактическото започване на предоставянето на заявената услуга е възможно да не съвпадат по време.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	Относно текста: В случай че е налице промяна на категорията на предприятието, същото декларира пред ЕЦИХ съответната категория към момента на предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и стартиране предоставянето на услугата.		Между извършването на проверките за допустимост на крайния получател, подписването на Заявлението-споразумение и началото на предоставянето на услугата може да настъпи промяна в обстоятелствата, включително в категорията на предприятието. Поради това крайният получател следва да декларира актуалната категория на предприятието към момента на предоставяне на безвъзмездната финансова помощ и започване на услугата. При настъпила промяна в този период той е длъжен да уведоми ЕЦИХ и да представи необходимите актуални документи, въз основа на които да бъде потвърдено съответствието с приложимите правила за държавни или минимални помощи. Изискването не въвежда задължение ЕЦИХ да извършва непрекъснати последващи проверки, а гарантира, че помощта се предоставя въз основа на



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
			актуални данни към релевантния момент.
48.	Указания за оценка на съответствието на предприятията, които заявяват услуга от ЕЦИХ с правилата за държавни/ минимални помощи Приложение 19 Относно текста: Б) Са предприятия, които: са обект на неизпълнено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Европейската комисия, с което дадена помощ се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар	Условието е нормативно изискуемо, но не може да бъде надеждно проверено изцяло от ЕЦИХ. ЕЦИХ няма достъп до официален и изчерпателен източник, който да удостоверява актуалното изпълнение или неизпълнение на разпорежданията за възстановяване по решения на Европейската комисия. Предлагаме кандидатът да декларира съответното обстоятелство, а окончателната служебна проверка да се извършва от администратора на помощта/УО, който разполага с институционална възможност да изиска информация от компетентните национални органи и Европейската комисия. ЕЦИХ следва да проверява наличието, редовността и подписването на декларацията и да прилага наличните публични справки, но да не носи отговорност за обстоятелства, които не могат да бъдат установени от публични регистри или от представените документи.	Приема се за информация. Условието е нормативно установено и следва да бъде включено в проверката за съответствие с правилата за държавни помощи. Това обстоятелството следва да се удостоверява чрез декларация от крайния получател. ЕЦИХ извършва проверка за наличието, редовността и подписването на декларацията и прилага относимите публично достъпни справки и представени документи. Когато обстоятелството не може да бъде установено по този ред, окончателната служебна проверка се извършва от администратора на



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
			помощта/Управляващия орган на ПНИИДИТ.
49.	Указания за оценка на съответствието на предприятията, които заявяват услуга от ЕЦИХ с правилата за държавни/ минимални помощи Приложение 19 Относно текста: Спазването на посочените прагове ще бъде проверявано чрез Декларацията за минимални помощи (Приложение 19.2.2), като кандидатите носят отговорност за декларираните данни. Допълнително ще бъде извършвана проверка и чрез Европейския регистър eAid Register - справки могат да бъдат правени на следния адрес: https://aid-register.ec.europa.eu/home, където се избира: View de-minimis aid awards. Повече информация може да бъде намерена на линк: https://stateaid.minfin.bg/bg/news/134. За минималните помощи, предоставени до 31.12.2025 г. включително, справки следва да се правят, както и досега, в Информационната система "Регистър на минималните помощи".	Струва ми се, че това е грешна препратка. Приложение 19.2.2 е справка за обобщените параметри на МСП, а декларациите за държавни/минимални помощи са 19.5, 19.5.1 и 19.5.2. За големи предприятия/de minimis следва да се препраща към 19.5 и 19.5.2.	Виж отговорите на Коментар № 39 и Коментар №40.
50.	Указания за оценка на съответствието на предприятията, които заявяват услуга от	В Регламент 2023/2831 вече няма отделно ограничение за товарните автомобили.	Приема се за информация.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	ЕЦИХ с правилата за държавни/ минимални помощи Приложение 19 Относно текста: • помощ, която ще се използва за придобиването на товарни автомобили от предприятия, които осъществяват автомобилни товарни превози за чужда сметка или срещу възнаграждение.	Освен това ЕЦИХ предоставя цифрови и иновационни услуги, а не финансиране за покупка на автомобили.	Действително Регламент (ЕС) 2023/2831 не съдържа изричната забрана, предвидена в предходния Регламент (ЕС) № 1407/2013, помощта de minimis да се използва за придобиване на товарни автомобили от предприятия, извършващи автомобилни товарни превози за чужда сметка или срещу възнаграждение. Независимо от това, определянето на допустимите дейности и разходи по конкретната процедура е в правомощията на Управляващия орган. В рамките на настоящата процедура е прието да не се предоставя безвъзмездна финансова помощ за придобиване на товарни автомобили. Ограничението е съобразено и с предмета на подкрепата, тъй като ЕЦИХ предоставят специализирани цифрови и иновационни услуги, а не финансиране за придобиване на транспортни средства.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
51.	Указания за оценка на съответствието на предприятията, които заявяват услуга от ЕЦИХ с правилата за държавни/ минимални помощи Приложение 19 Относно текста: 4.3. Предоставяне на услуги от ЕЦИХ за неикономическите дейности на публични организации	Допустимо ли е предоставянето на помощ за икономическите дейности на публични организации, в режима за "големи предприятия"?	Не се приема. Съгласно отговора на Европейската комисия по въпрос Е.9 от „FAQ: European Digital Innovation Hubs“¹, при предоставяне на услуги на публични организации не е налице държавна помощ, когато услугите са предназначени за техните неикономически дейности. Когато публичната организация извършва и икономически дейности, е необходимо разделяне на отчетността, като правилата за държавните помощи се прилагат по отношение на тези дейности. Това разяснение не означава, че публичните организации могат да бъдат подпомагани за икономическите си дейности по режима, приложим за големи предприятия. Възможността за предоставяне на услуги на големи предприятия по настоящата процедура е свързана с приноса им към целите на STEP. Подкрепата за

¹ https://european-digital-innovation-hubs.ec.europa.eu/fag/fag-european-digital-innovation-hubs?utm_source



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
			постигане на целите на STEP не предвижда разширяване на допустимите крайни получатели с публични организации за техните икономически дейности.
52.	Указания за оценка на съответствието на предприятията, които заявяват услуга от ЕЦИХ с правилата за държавни/ минимални помощи Приложение 19 Относно текста: Допълнително, предприятията, които заявяват получаване на услуга/и от ЕЦИХ нямат право да заявяват вече реализирани дейности или такива, финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма.	Ползването на услуги сходни или надграждащи вече ползвани услуги от същия или от други хъбове не следва да се счита заявяване на услуга за вече реализирана дейност.	Приема се за информация. Ползването на услуга, която е сходна с или надгражда вече ползвана услуга от същия или от друг ЕЦИХ, не се счита само по себе си за заявяване на вече реализирана дейност при условие че е спазен максималния размер на помощта съгласно чл. 28 пар. 4 от Регламент (ЕС) 651/2014 или при предоставяне на минимална помощ de minimis, съгласно Регламент (ЕС) 2023/2831 г. Необходимо е да е налице ясно разграничение между вече извършените и заявените дейности и да не се допуска двойно финансиране на едни и същи разходи, дейности или резултати.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
53.	Указания за спазване на единен подход при извършване на документална проверка за допустимост, както и по отношение на категорията – предприятие и режим на държавна и минимална помощ на предприятията/публичните организации, заявили услуги от ЕЦИХ Приложение 19.3 Относно текста: В случай, че предприятието-заявител кандидатства отново пред ЕЦИХ за <u>различна услуга за следващ период</u> и няма промяна в декларираните обстоятелства за категория МСП или големи предприятия на предходен етап на подаване на заявление-споразумение и изследваният период е един и същ, на етап сключване на споразумение с ЕЦИХ не се изисква нова Декларация за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП/Декларация за големи предприятия.	Предлагаме да се добави възможността предприятието-заявител да кандидатства отново за същата, сходна или надградена услуга но в различен период тъй като това обуславя промяна в обстоятелствата.	Приема се за информация. Краен получател може да заяви повторно пред ЕЦИХ сходна или надграждаща услуга, при условие че са спазени всички други ограничения, произтичащи от режима на държавна/минимална помощ.
54.	Указания за спазване на единен подход при извършване на документална проверка за допустимост, както и по отношение на категорията – предприятие и режим на държавна и минимална помощ на	Това е допълнителен документ, който често повтаря информацията от Търговския регистър и декларацията по ЗМСП. Предлагаме Декларация в свободен текст, която да се изисква само когато последната приключила и одобрена финансова година не може да бъде установена от публичните регистри или представените документи. Предлагаме да отпадне автоматичното изискване за отделна декларация за	Не се приема. Изискването за декларация в свободен текст е необходимо за еднозначното установяване на последната приключила финансова година, за която предприятието разполага с изготвен и одобрен ГФО, когато



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	предприятията/публичните организации, заявили услуги от ЕЦИХ Приложение 19.3 Относно текста: 2.2. Когато подаването на заявление-споразумение е в периода януари – март на календарната година, с цел уточняване по категоричен начин последната/предходна/приключила финансова година, съответно периода, за който се разглежда декларираната категория ЗМСП, ЕЦИХ изисква от предприятията-заявители декларация в свободен текст, в която да е посочено коя е последната приключила финансова година за която има изготвен и одобрен Годишен Финансов Отчет (ГФО) и представянето му.	всички заявления, подадени между януари и март. ЕЦИХ следва първо да извърши служебна проверка и да изисква разяснение само при неяснота.	заявлението е подадено в периода януари–март. Това е необходимо с оглед правилното определяне на категорията на предприятието към момента на извършване на проверката.
55.	Указания за спазване на единен подход при извършване на документална проверка за допустимост, както и по отношение на категорията – предприятие и режим на държавна и минимална помощ на предприятията/публичните организации, заявили услуги от ЕЦИХ Приложение 19.3 Относно текста: 3. Проверки, които се извършат при определяне на категорията/статуса на едно предприятие-заявител.	Тук на ЕЦИХ се възлага сложен правен и икономически анализ на свързаността. Предлагаме допълнение: Предвид сложността на анализа на свързаността чрез договори, физически лица, контрол и съответни или вертикално свързани пазари, ЕЦИХ не разполага с правомощия и специализиран капацитет да постановява окончателни правни изводи по подобни казуси. Предлагаме ЕЦИХ да извършва първична проверка въз основа на декларацията, публичните регистри и представената схема на собственост, а сложните случаи да се изпращат за предварително становище от УО или определено специализирано звено.	Приема се за информация. ЕЦИХ извършва първоначална проверка на категорията и статуса на предприятието въз основа на информацията, декларирана от заявителя, представените документи и данните, достъпни в публичните регистри.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
			Проверката обхваща обстоятелствата, които могат да бъдат установени от ЕЦИХ по обективен и проследим начин.
56.	Указания за спазване на единен подход при извършване на документална проверка за допустимост, както и по отношение на категорията – предприятие и режим на държавна и минимална помощ на предприятията/публичните организации, заявили услуги от ЕЦИХ Приложение 19.3 Относно текста: 3.4. Свързаност чрез физическо лице или група от физически лица, действащи съвместно.	Това е високорискова и времеемка проверка. Да се предвиди механизъм за ескалация към координатора/УО или правен експерт при съмнение за общ контрол, действие съвместно или дейност на същия/вертикално свързан пазар.	Виж отговора на коментар № 55.
57.	Указания за спазване на единен подход при извършване на документална проверка за допустимост, както и по отношение на категорията – предприятие и режим на държавна и минимална помощ на предприятията/публичните организации, заявили услуги от ЕЦИХ Приложение 19.3 Относно текста: 3.5. Семейни и Роднински връзки:	Не се изисква свидетелство за съдимост. В допълнение Свидетелството за съдимост не е подходящ стандартен източник за установяване на семейни отношения.	Виж отговора на коментар № 55.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	При наличие на данни в представените документи (напр. от свидетелствата за съдимост и др.) ,		
58.	Указания за спазване на единен подход при извършване на документална проверка за допустимост, както и по отношение на категорията – предприятие и режим на държавна и минимална помощ на предприятията/публичните организации, заявили услуги от ЕЦИХ Приложение 19.3 Относно текста: При преценката на всеки един конкретен случай, ЕЦИХ взема предвид и юриспруденцията на Съда на Европейския съюз, и практиката на ЕК при издаването на решения по сходни казуси, доколкото същите са приложими..	Това създава неопределено задължение всеки ЕЦИХ да извършва самостоятелно правно проучване по всеки сложен случай. Предлагам да добавим: УО осигурява актуални методически указания и обобщена приложима практика на Европейската комисия, Съда на Европейския съюз и националните компетентни органи. ЕЦИХ прилага предоставените указания и отправя запитване до УО при казуси, които не са обхванати от тях.	Виж отговора на коментар № 55.
59.	Указания за спазване на единен подход при извършване на документална проверка за допустимост, както и по отношение на категорията – предприятие и режим на държавна и минимална помощ на предприятията/публичните организации, заявили услуги от ЕЦИХ Приложение 19.3	Формулировката съдържа техническа грешка („на преди“) и е процесно неясна.	Приема се. Коригирана е техническата грешка в Приложение 19.3.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	Относно текста: Проверката по същество на декларираните на етап подаване на заявление-споразумение обстоятелства в Декларацията за държавни/минимални помощи се извършва на преди подписване и от двете страни на заявление-споразумение.		
60.	Указания за спазване на единен подход при извършване на документална проверка за допустимост, както и по отношение на категорията – предприятие и режим на държавна и минимална помощ на предприятията/публичните организации, заявили услуги от ЕЦИХ Приложение 19.3 Относно текста: Ако договорът се сключва на 22 февруари 2023 г. – периодът на проверка е три години назад - 22 февруари 2021 г.	Не се изисква свидетелство за съдимост. В допълнение Свидетелството за съдимост не е подходящ стандартен източник за Това създава неопределено задължение всеки Примерът е математически грешен - три години назад от 22.02.2023 г. не е 22.02.2021 г	Приема се. Коригирана е техническата грешка в Приложение 19.3.
61.	Указания за спазване на единен подход при извършване на документална проверка за допустимост, както и по отношение на категорията – предприятие и режим на държавна и минимална помощ на предприятията/публичните организации, заявили услуги от ЕЦИХ Приложение 19.3	Добре е да се уточни минималният обхват на справката и случаите, в които тя се изисква, за да не се създава непропорционална административна тежест. Също така не е лошо да има стандартен образец или минимални счетоводни сметки/редове, които се проверяват.	Виж отговора на коментар № 55. ЕЦИХ може да използва необходимата му експертна подкрепа в рамките на изпълнението на дейностите по проекта.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	Относно текста: 2.2. „Предприятие в затруднено положение“ означава и предприятие, което е получавало помощи за оздравяване и все още не е възстановило заема или не е прекратило гаранцията, или е получило помощ за реструктуриране и все още е обект на план за реструктуриране: За проверка по този критерий от всеки един от предприятията-заявители ЕЦИХ изисква представянето на Справка-извлечение за последната приключила финансова година от счетоводните сметки на кандидата по индивидуалния сметкоплан, утвърден от ръководството на предприятието, отчитащи приходите от дейността в т.ч., отчитащи нетните приходи от продажби, включително и приходите от финансиране и субсидии от държавата, както и отсрочени и разсрочени публични вземания.		
62.	Указания за спазване на единен подход при извършване на документална проверка за допустимост, както и по отношение на категорията – предприятие и режим на държавна и минимална помощ на предприятията/публичните организации, заявили услуги от ЕЦИХ Приложение 19.3	Това вероятно е остарял източник с предвиден праг от 500 000 евро. Списъкът на регистрите, интернет адресите и праговете следва да бъде актуализиран и поддържан централизирано от УО. ЕЦИХ не следва да носи риск при използване на адрес или праг, посочен в официалните указания, който впоследствие се окаже неактуален.	Приема се. Извършена е корекция в приложение 19.3.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	Относно текста: ... информацията за всяка предоставена държавна помощ в размер над 500 000 евро, чийто акт за предоставяне е с дата след 30.06.2016 г. (вкл. държавна помощ, предоставена въз основата на схема, влязла в действие преди 01.07.2016 г.), съгласно разпоредбите на Регламент (ЕС) № 651/2014...		
63.	Контролен лист за извършена проверка на допустимост на предприятие/публична организация за получаване на услуга/и от ЕЦИХ (Приложение № 19.6) Относно текста: ... - Начална и крайна дата на предоставяне на услугата от ЕЦИХ, вид, описание и наименование на услугата...	Крайна дата не винаги може да се определи в началото	Приема се за информация. Изискването за посочване на начална и крайна дата произтича от правилата за стимулиращ ефект по чл. 6, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 651/2014. Помощта има стимулиращ ефект, когато предприятието е подало писмено заявление преди започването на работата по подпомаганата дейност, като заявлението трябва да съдържа най-малко описание на проекта или дейността, включително началната и крайната дата. Когато към момента на извършване на проверката точната крайна дата не може да бъде определена, се вписва прогнозна дата.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
			В контролния лист Приложение № 19.6 се извършва проверка, че е вписана такава дата.
64.	Контролен лист за извършена проверка на допустимост на предприятие/публична организация за получаване на услуга/и от ЕЦИХ (Приложение № 19.6) Относно текста: 6. Справки за обобщените параметри на предприятието, което подава Декларация за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 на ЗМСП (Приложение 19.2.1), изготвени въз основа на данните на предприятието за последните 2 (две) приключени финансови години към датата на деклариране. В Справките следва да бъдат отразени годините, за които се отнасят вписаните данни.	След преглед на пълния пакет справката е файл „Pril_19.2.2_Spravka_MSP.xlsx“, а 19.2.1 е PDF с указания за попълване. Да се коригира препратката в контролния лист или да се преименуват приложенията, за да има единна номерация.	Виж отговора на коментар № 39 и коментар № 40.
65.	Контролен лист за извършена проверка на допустимост на предприятие/публична организация за получаване на услуга/и от ЕЦИХ (Приложение № 19.6) Относно текста: Приложимо само за кандидати, които са микро, малки или средни предприятия по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия и Приложение I към	Редакционна/техническа грешка. Да се коригира, защото влияе на приложимостта на критерия и може да доведе до различно тълкуване при проверка.	Приема се. Извършена е корекция, като е премахнат текста „малки дружества със средна пазарна капитализация“ в Приложение 19.6.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
	Регламент (ЕС) № 651/2014 или големи предприятия малки дружества със средна пазарна капитализация.		
66.	Контролен лист за извършена проверка на допустимост на предприятие/публична организация за получаване на услуга/и от ЕЦИХ (Приложение № 19.6) Относно текста: 1.3. Заявлението-споразумение не съдържа дейности за придобиването на товарни автомобили от предприятия, които осъществяват автомобилни товарни превози за чужда сметка или срещу възнаграждение..	Трябва да отпадне Точка 1.3 предвижда проверка дали заявлението не съдържа дейности за придобиване на товарни автомобили от предприятия за автомобилни товарни превози. Това е текст, наследен от стария режим de minimis. Действащият Регламент 2023/2831 не съдържа старото отделно ограничение за закупуване на товарни превозни средства. Освен това ЕЦИХ предоставя цифрови и иновационни услуги, а не финансира придобиването на товарни автомобили.	Виж отговора на коментар № 50.
67.	Контролен лист за извършена проверка на допустимост на предприятие/публична организация за получаване на услуга/и от ЕЦИХ (Приложение № 19.6) Относно текста: Раздел VI. Заключение и коментари на екипа на ЕЦИХ относно извършената проверка на подаденото Заявление-споразумение за получаване на услуга/и от ЕЦИХ.	Да се добавят ясни финални опции: „Одобрено“, „Отложено - изискват се допълнителни документи“, „Недопустимо/отказ“. Да има поле за дата, от която услугата може да започне, и второ ниво на одобрение при високорискови случаи.	Приема се. Извършена е корекция в Приложение 19.6.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
68.	Указания за попълване на Приложение 21: Информация за извършените дейности и предоставените услуги за крайни получатели – предприятия и публични организация Приложение 21a Относно текста: Научно-изследователска организация;	Допустимо ли е предоставяне на услуги към научно-изследователски организации?	Приема се. Премахната е опцията Научно-изследователска организация; в Приложение 21 и Приложение 21a.
Агрохъб.БГ			
69.	Условия за изпълнение, Заявление-споразумение (приложение 19.1).	1. Да се намали съдържанието на Заявлението-споразумение до минимума, посочен в чл. 6, пар. 2 от Регламент 651/2014 и да не се изискват декларациите в него, защото това е изключително шокиращо за ползвателите на услугите на АгроХъб.БГ. Също така да се предвиди механизъм, по който към първоначално заявената услуга с попълнено и подписано Заявление-споразумение на хартия, с дата на заявяване и подпис от заявителя, да могат да се добавят в Заявлението още услуги, които по-късно в течение на изпълнението на проекта, същият клиент е поискал от ЕЦИХ.	Приема се за информация. Предвидените в Заявлението-споразумение декларации са необходими за документиране и проверка на относимите обстоятелства преди предоставянето на услугата и помощта. Намалването на съдържанието единствено до информацията по чл. 6, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 651/2014 не би осигурило достатъчна одитна следа и възможност за проверка на всички приложими условия. Не е допустимо нови услуги да се добавят впоследствие към вече



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
			подписано Заявление-споразумение. При необходимост заявяването на допълнителна услуга следва да бъде извършено с подаването на ново Заявление-споразумение Приложение 19.1.
70.	Условия за изпълнение, Заявление-споразумение (приложение 19.1.).	2. Да се промени изискването Заявлението – споразумение да се подписва на хартиен носител или с валиден КЕП от ВСИЧКИ лица, законово представляващи кандидата, когато представляващите могат да представляват заедно и поотделно юридическото лице и това е проверимо в търговския регистър. В тези случаи следва да бъде допустимо заявлението да бъде подписано само от лице, което има право да представлява дружеството самостоятелно, без да е необходимо подписването му от всички представляващи. На практика това изискване създава значителна административна тежест, тъй като законните представители често не се намират на едно и също място и не могат едновременно да подпишат документите при заявяване на услугата. Това налага допълнителна организация по събиране на подписи и води до забавяне на процеса по предоставяне на услугите. Предлагаме също да бъде разширен кръгът на допустимите начини за електронно подписване на Заявлението–споразумение , като наред с квалифицирания електронен подпис се допусне използването и на други видове електронни подписи, когато това е изрично	Приема се за информация. Заявлението-споразумение Приложение 19.1. съдържа декларации относно обстоятелства, които се отнасят лично до всички лица, представляващи организацията в качеството им на физически лица. Поради това подписването от всички представляващи не е свързано единствено с начина на представителство на юридическото лице, вписан в Търговския регистър, а удостоверява, че всяко от тези лица лично е декларирало съответните обстоятелства и носи отговорност за достоверността им.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
		предвидено в условията на процедурата и съответства на чл. 13, ал. 4 от Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги. Това ще позволи използването на утвърдени европейски решения за дистанционно подписване (напр. Yousign, Skribble, sproof и други), ще улесни достъпа на предприятията до услугите на ЕЦИХ чрез заявяване по ел. път и ще намали административната тежест, без да се засягат сигурността и проследимостта на процеса.	
71.	Условия за изпълнение, Приложение 19.	3. ЕЦИХ да не извършва проверка на обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП за клиенти на услугите на ЕЦИХ, които са физически лица-земеделски стопани (те не се регистрират в търговския регистър на Агенция по вписванията, а представят на НСИ годишна данъчна декларация заедно с годишен отчет за дейността за осъществяваната от тях стопанска дейност чл. 20, ал.3-5 от Закона за статистиката и чл. 51 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица). Проверката може да се извърши само по служебен път между отговорните институции. Да остане само декларирането на статута на организацията в Раздел 1 и да отпадне подаването на допълнителна декларация, т.е предлагаме да се намали броят на изискваните декларации и да се разшири възможността за извършване на служебни проверки на вече заявени пред държавата обстоятелства чрез използване на наличните административни регистри и информационни системи. Това би било в съответствие с принципа „once only“, заложен в	Приема се за информация. Съгласно условията по процедурата крайни получатели на услугите, предоставяни от ЕЦИХ, могат да бъдат предприятия и публични организации. Физическите лица, включително физическите лица – земеделски стопани, не са самостоятелна допустима категория крайни получатели. Поради това предложението за въвеждане на отделен режим за физически лица – земеделски стопани е неприложимо към настоящата процедура. Когато земеделски стопанин осъществява дейност чрез предприятие, допустимостта и



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
		политиките на Европейския съюз за намаляване на административната тежест, според който информация, вече предоставена на публичен орган, не следва да бъде изисквана повторно в рамките на други административни процедури.	категорията се преценяват по отношение на съответното предприятие, включително чрез проверка на обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП.
72.	Условия за изпълнение, Приложение 19.1.	4. ЕЦИХ да извършва проверка за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия, само когато стойността на предоставените услуги за едно предприятие, което е земеделски производител, е повече от 3 000 евро. По аналогия на сумата на директните плащания, която получават дребните земеделски стопани по смисъла на чл. 28 от Регламент(ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (Стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013.	Приема се за информация. Определянето на категорията на предприятието е необходимо независимо от стойността на заявената услуга, тъй като е свързано с установяване на допустимостта на крайния получател и с прилагането на съответния режим на държавна или минимална помощ. Предложената аналогия с директните плащания за дребни земеделски стопани по Регламент (ЕС) 2021/2115 е неприложима. Тези правила уреждат подпомагането по Общата селскостопанска политика и не се отнасят до предоставянето на услуги от ЕЦИХ по настоящата процедура.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
73.	Условия за изпълнение, Приложение 19.1.	5. В раздел 2 на Заявлението крайната дата на предоставяне на услуга да бъде попълвана по служебен ред от ЕЦИХ в отделна колона.	Виж отговора на коментар № 63.
74.	Условия за изпълнение, Приложение 19.1.	6. Да се коригира колона 5 – цена на услуга в лева, да остане само евро с оглед на отпадне на задължението след 8-ми август цените да се посочват и в лева и евро, респ. да се коригира декларацията под таблицата– запознат съм : колона 6 „Стойност на цената на услугата, която се докладва като помощ в лева“.	Виж отговора на коментар № 1.
75.	Условия за изпълнение, Приложение 21.	7. Вместо попълване на екселския файл на Приложение 21, всеки ЕЦИХ да предостави на експертите от МИДТ достъп до услугите на хъба в системата на ЕЦИХ мрежата и по всяко време да може да се наблюдава процеса по въвеждане на услугите и тяхното изпълнение.	Приема се за информация. Приложение 21 се изисква за целите на отчитането по процедурата по ПНИИДИТ и съдържа необходимата структурирана информация за предоставените от ЕЦИХ услуги и тяхното изпълнение. ЕЦИХ следва да представя попълненото приложение като част от техническия отчет при подаване на искане за междинно или окончателно плащане.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
76.	Условия за изпълнение.	В чл. 41 от Условията за изпълнение е записано: „В случай на изменение по инициатива на Бенефициента на дейности по одобрения проект или в одобрената, ведно с проекта, ценова листа е необходимо Бенефициентът да представи пред Управляващия орган положително становище от ЕК (чрез DG CONNECT) и писмено съгласие на всички партньори, подписали Споразумението за партньорство. Според нас текстът трябва да се промени и да не се изисква писмено съгласие на всички партньори, защото Координаторът подава от името на целия консорциум всяко изменение на проекта и той води цялата кореспонденция с ЕК, в резултат на което подписва заедно с ЕК съответното изменение.	Приема се за информация В Споразумението за партньорство (Приложение № 5) са предвидени изрични разпоредби, съгласно които всички партньори декларират, че са запознати с проекта, съответно неговите цели, дейности, бюджет и условия за изпълнение, както и че приемат произтичащите от участието им права и задължения. Изменението на дейностите по одобрения проект или на одобрената ценова листа може да засегне разпределението на дейностите, бюджета, сроковете, отговорностите и задълженията на отделните партньори. Поради това при всяко изменение следва да бъде удостоверено актуалното съгласие на всички партньори, подписали Споразумението за партньорство.
77.	Условия за изпълнение.	Категорично не сме съгласни с написаното в чл. 78, ал. 2 от Условията за изпълнение , а именно, че „При установена недопустимост на попадналото в извадка на УО –	Приема се за информация Вж. отговор на коментар № 7.



№	КОМЕНТАР/ПРЕДЛОЖЕНИЕ		СТАНОВИЩЕ НА УО НА ПНИИДИТ
	ДОКУМЕНТ/ТЕКСТ	КОМЕНТАРИ И ВЪПРОСИ	
		предприятие, разходите на ЕЦИХ за предоставената услуга, не подлежат на възстановяване. Рискът от извършена неправилна предварителна проверка на допустимостта на предприятията се поема от бенефициента, включително и при последваща проверка от страна на УО.“ Неправилната предварителна проверка на допустимостта може изобщо да не се дължи на виновно поведение на ЕЦИХ, за което той не може да бъде държан под отговорност, а би следвало тя да се поеме от съответното предприятие.	ЕЦИХ може да замени недопустимия заявител с друг допустим краен получател или да предостави друга допустима услуга .